

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1971

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1971 r.

Nr 8

SPIS TREŚCI

Dział B

Poz. 59	— uchwała Nr 119 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1971 r. w sprawie wymiaru urlopów wypoczynkowych dla inwalidów I i II grupy, wykonujących pracę nakładczą	138
„ 60	— uchwała Nr 120 Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1971 r. w sprawie rozwoju zakładowego budownictwa mieszkaniowego realizowanego systemem gospodarczym	138
„ 61	— uchwała nr 124 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1971 r. w sprawie organizowania techników zawodowych dla przodujących robotników	140
„ 62	— uchwała Nr 126 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1971 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół	140
„ 63	— uchwała Nr 148 Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1971 r. w sprawie powiatowego funduszu rozwoju kultury	143
„ 64	— uchwała Nr 151 Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1971 r. w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków	144
„ 65	— zarządzenie Nr 79 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 lipca 1971 r. w sprawie ograniczenia żądania zaświadczeń od obywateli	148
„ 66	— zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 21 maja 1971 r. w sprawie warunków technicznych, którym powinny odpowiadać dopuszczone do obrotu palniki gazowe do kotłów grzewczych	149
„ 67	— zarządzenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 lipca 1971 r. w sprawie określenia rodzajów prac podlegających zaliczeniu do stażu pracy wymaganej do zajmowania stanowisk bibliotekarzy dyplomowanych	149
„ 68	— Zarządzenie Ministra Żeglugi z dnia 24 lipca 1971 r. w sprawie książeczek żeglarskich i list załogi na polskich statkach morskich	150

DZIAŁ B

59

UCHWAŁA Nr 119 RADY MINISTRÓW

z dnia 17 czerwca 1971 r.

w sprawie wymiaru urlopów wypoczynkowych dla inwalidów I i II grupy, wykonujących pracę nakładczą.

(Monitor Polski z dnia 30 czerwca 1971 r. Nr 30, poz. 221)

Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. Inwalidom I i II grupy, wykonującym pracę nakładczą i podlegającym z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze ustalonym w art. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1969 r. o pracowniczych urloпах wypoczynkowych (Dz. U. Nr 12, poz. 85).

§ 2. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym wprowadzenie zasad uchwały w spółdzielczych zakładach pracy.

§ 3. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac oraz zainteresowanym ministrom.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

60

UCHWAŁA Nr 120 RADY MINISTRÓW

z dnia 21 czerwca 1971 r.

w sprawie rozwoju zakładowego budownictwa mieszkaniowego realizowanego systemem gospodarczym.

(Monitor Polski z dnia 1 lipca 1971 r. Nr 35, poz. 226)

W celu wzmocnienia inicjatywy załóg pracowniczych oraz wykorzystania rezerw i możliwości zakładów pracy dla organizowania we własnym zakresie wykonawstwa budownictwa mieszkaniowego Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Zakłady pracy w jak najszerszym zakresie powinny wykorzystywać posiadane środki i możliwości wykonawcze dla realizacji własnego budownictwa mieszkaniowego w rozumieniu przepisów regulujących sprawy budownictwa mieszkaniowego.

§ 2. Zakłady pracy powinny w szczególności rozwijać realizację własnego budownictwa mieszkaniowego systemem gospodarczym, zwanego dalej „zakładowym budownictwem własnym”. Zakładowe budownictwo własne należy stosować przede wszystkim w budownictwie rozproszonym oraz w ośrodkach, w których istnieją większe możliwości naboru siły roboczej, a jednocześnie nie ma możliwości powierzenia realizacji budownictwa przedsiębiorstwom budowlanym.

§ 3. 1. Zakłady pracy podejmując realizację własnego budownictwa powinny włączyć się do wykonywania robót przyszłych użytkowników tych mieszkań.

2. Podstawową formą udziału przyszłych użytkowników powinno być wykonanie określonych prac w ramach czynów społecznych. Zakład pracy może wykorzystywać do realizacji zakładowego budownictwa własnego również okresowe rezerwy w zatrudnieniu, zawierając w tym celu z pracownikami odrębne umowy.

3. Wkład pracy przyszłych użytkowników może być zaliczony na pokrycie wkładu mieszkaniowego, który obowiązuje jest uiszczyć pracownik otrzymujący mieszkanie w zakładowym domu mieszkaniowym. Decyzje w tej sprawie podejmuje kierownik zakładu pracy w uzgodnieniu z radą zakładową.

§ 4. Zakłady pracy mogą łączyć środki i podejmować wspólnie realizację zakładowego budownictwa własnego.

§ 5. Zakłady pracy realizujące zakładowe budownictwo własne mogą powierzać wykonanie niektórych robót specjalistycznych odpowiednim jednostkom uspołecznionym.

§ 6. 1. Zakłady pracy realizujące zakładowe budownictwo własne powinny mieć zapewnione odpowiednie wskaźniki wydajności pracy, funduszu płac, akumulacji w granicach uzasadnionych rozmiarami tego budownictwa.

2. Planowany fundusz płac ustalony dla wykonania zadań, o których mowa w ust. 1, podlega bankowej korekcie przy zastosowaniu współczynnika 0,9% za każdy procent przekroczenia planu.

§ 7. Na terenach, na których istnieją możliwości wykorzystania istniejących surowców, zakłady pracy realizujące zakładowe budownictwo własne powinny uruchomić własną produkcję materiałów budowlanych.

§ 8. Zakładowe budownictwo własne może być zwolnione od obowiązku stosowania normatywnych cykli budowy. Zwolnienia w tym zakresie zatwier-

dza na wniosek zakładu pracy jego jednostka nadrzędna.

§ 9. O przydziale mieszkań uzyskanych w ramach zakładowego budownictwa własnego decyduje kierownik zakładu pracy po zasięgnięciu opinii rady zakładowej.

§ 10. Przy przydziałach mieszkań uzyskanych w ramach zakładowego budownictwa własnego nie obowiązują kryteria zarobkowe, warunkiem otrzymania mieszkania jest jednak zobowiązanie się pracownika do przepracowania co najmniej 5 lat po otrzymaniu mieszkania w tym zakładzie pracy.

§ 11. Zakłady pracy mogą realizować zakładowe budownictwo własne także systemem zleceniowo-gospodarczym.

System ten może polegać na:

1) powierzeniu wykonawstwa przedsiębiorstwom budowlanym poszczególnych resortów przy możliwości zatrudnienia do określonych robót pracowników danego zakładu, jak również na udostępnieniu przedsiębiorstwu budowlanemu sprzętu i transportu zakładu pracy,

2) wykonaniu części robót w budynkach mieszkalnych siłami organizowanymi przez zakład pracy.

§ 12. Jeżeli wartość robót realizowanych systemem zleceniowo-gospodarczym stanowi co najmniej połowę wartości obiektu, zapewnienie całkowitego zaopatrzenia materiałowego należy do obowiązku przedsiębiorstwa budowlanego. W innych wypadkach zaopatrzenie materiałowe zapewnia zakład pracy lub przedsiębiorstwo budowlane bądź przedsiębiorstwo specjalistyczne, każde w swoim zakresie niezbędnym do wykonania określonej części robót.

§ 13. Przy realizacji zakładowego budownictwa własnego systemem zleceniowo-gospodarczym dopuszcza się w uzasadnionych wypadkach, za zgodą jednostki nadrzędnej zakładu pracy będącego inwestorem, odstępstwa od normatywnych cykli budowy.

§ 14. Prezydium rad narodowych obowiązane są w miarę możliwości do lokalizacji zakładowego budownictwa własnego na terenach uzbrojonych lub przewidzianych do uzbrojenia w terminach niezbędnych dla realizacji tego budownictwa.

§ 15. Dla zabezpieczenia realizacji zakładowego budownictwa własnego systemem gospodarczym lub zleceniowo-gospodarczym zobowiązuje się:

1) ministrów i prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) do zabezpieczenia w pierwszej kolejności — w ramach otrzymanych globalnych przydziałów — odpowiednich ilości materiałów dla budownictwa mieszkaniowego realizowanego w trybie niniejszej uchwały,

2) ministrów nadzorujących aparat zbytu do zapewnienia w pierwszej kolejności dostaw materiałowych na potrzeby związane z wykonawstwem zakładowego budownictwa własnego,

3) Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych do zaopatrzenia w odpowiednie projekty i opracowania typowe dla potrzeb zakładowego budownictwa własnego oraz do zapewnienia jednostkom projektowania niezbędnej zdolności wykonawczej do przygotowania dokumentacji projektowej dla tego budownictwa,

4) ministrów nadzorujących przedsiębiorstwa budowlane do zapewnienia przez te przedsiębiorstwa zakładom pracy realizującym zakładowe budownictwo własne:

- poradnictwa i pomocy technicznej,
- najmu niezbędnego sprzętu budowlanego i transportowego na zasadzie pierwszeństwa,
- pomocy w organizowaniu produkcji materiałów i elementów budowlanych na terenach, na których jest to możliwe ze względu na warunki surowcowe, oraz nadzoru nad wdrażaniem nowych materiałów i rozwiązań technicznych,

5) ministrów resortów gospodarczych do wydania podległym jednostkom zlecenia sprzedaży zbędnych zapasów, nadwyżek materiałowych lub materiałów z odzysku, mogących znaleźć zastosowanie w zakładowym budownictwie mieszkaniowym,

6) Ministra Finansów do niestosowania przez banki sankcji w wypadkach odstępstw od normatywnych cykli budowy dla obiektów realizowanych w trybie uchwały,

7) Ministra Gospodarki Komunalnej i Prezydium rad narodowych do zapewnienia na wniosek zakładów pracy częściowej lub pełnej obsługi inwestycyjnej zakładowego budownictwa własnego,

8) prezydium rad narodowych do sprawnego przygotowania lokalizacji i terenów pod zakładowe budownictwo własne oraz do zapewnienia zwiększonego nadzoru budowlanego nad realizacją tego budownictwa.

§ 16. Minister Gospodarki Komunalnej uwzględni w przepisach dotyczących polityki mieszkaniowej i gospodarki lokalowej zasady wynikające z niniejszej uchwały.

§ 17. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) oraz prezdydiom rad narodowych.

§ 18. Uchwała wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

61

UCHWAŁA Nr 124 RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lipca 1971 r.

w sprawie organizowania techników zawodowych dla przodujących robotników.*(Monitor Polski z dnia 14 lipca 1971 r. Nr 37, poz. 238)*

W celu stworzenia dogodniejszych warunków użytkowania średniego wykształcenia zawodowego przez przodujących robotników Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Dla zatrudnionych w gospodarce narodowej robotników, wyróżniających się aktywną postawą społeczno-polityczną i zawodową oraz posiadających świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej lub równorzędnej i co najmniej 10-letni staż pracy, Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz ministrowie prowadzący szkoły zawodowe mogą z dniem 1 września 1971 r. organizować technika zawodowe dla przodujących robotników o programie nauczania nie przekraczającym 2 lat.

2. Osoby skierowane do szkół, o których mowa w ust. 1, otrzymują na czas trwania nauki w szkole płatny urlop szkoleniowy. W razie powtarzania tego samego roku nauki płatny urlop szkoleniowy może być udzielony powtórnie tylko wówczas, gdy powtórzenie roku zostało spowodowane ważnymi przyczynami, a nie było następstwem niedostatecznych wyników w nauce. W okresie ferii letnich pracownikowi nie przysługuje płatny urlop szkoleniowy, jednakże zakład pracy jest obowiązany udzielić mu w tym czasie urlopu wypoczynkowego w wymiarze przysługującym na podstawie obowiązujących przepisów.

3. Technika zawodowe dla przodujących robotników są organizowane na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160).

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac do szczegółowego określenia w porozumieniu z Ministrem Finansów i zainteresowanymi ministrami oraz z Centralną Radą Związków Zawodowych zasad kierowania kandydatów do szkół oraz zatrudniania absolwentów techników dla przodujących robotników.

§ 3. Upoważnia się Ministra Finansów do zapewnienia odpowiednich środków finansowych dla realizacji przepisów uchwały łącznie z kosztami utrzymania oddziałów i miejsc internatowych organizowanych w technikach, o których mowa w § 1 ust. 1, oraz do ustalania źródeł i trybu pokrywania wydatków związanych z realizacją uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac, Ministrowi Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, właściwym ministrom oraz przewodniczącym prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

62

UCHWAŁA Nr 126 RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1971 r.

w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół.*(Monitor Polski z dnia 14 lipca 1971 r. Nr 37, poz. 239)*

Na podstawie art. 7, 18 ust. 2, art. 20 i 21 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160) Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy uchwały stosuje się do absolwentów zasadniczych i średnich szkół zawodowych, średnich szkół ogólnokształcących oraz szkół wyższych, zwanych dalej „absolwentami”.

2. Absolwentami są osoby, które uzyskały świadectwo (dyplom) ukończenia szkoły określonej w ust. 1.

3. Absolwentami średnich szkół zawodowych w rozumieniu niniejszej uchwały są również absolwenci policealnych studiów zawodowych.

§ 2. 1. Absolwenci podejmujący w uspołecznionych zakładach pracy pierwszą po ukończeniu szkoły pracę w zawodzie wyuczonym lub pokrewnym obowiązani są do odbycia wstępnego stażu pracy.

2. Absolwenci średnich szkół ogólnokształcących objęci są obowiązkiem odbycia wstępnego stażu pracy, jeżeli podejmują w uspołecznionych zakładach pracy pierwszą po ukończeniu szkoły pracę zawodową na stanowisku, które przewidziane jest dla pracowników posiadających średnie wykształcenie.

3. Absolwenci szkół wymienionych w § 1 ust. 1 podejmujący pracę w zawodzie (na stanowisku), do którego nie posiadają wymaganych kwalifikacji za-

wodowych, odbywają przygotowanie zawodowe na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

§ 3. Celem wstępnego stażu pracy jest:

- 1) adaptacja zawodowa i społeczna absolwenta,
- 2) ogólne zapoznanie absolwenta z zakładem pracy, charakterem jego działalności oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 3) szczegółowe zapoznanie absolwenta z określonym rodzajem pracy oraz wdrożenie go do pracy, którą będzie wykonywał po ukończeniu wstępnego stażu.

§ 4. 1. Zakład pracy, przyjmując absolwenta do odbycia wstępnego stażu pracy, zawiera z nim na piśmie umowę o pracę na czas nieokreślony, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

2. Umowa o pracę powinna określać w szczególności:

- 1) czas trwania i miejsce odbywania wstępnego stażu pracy,
- 2) zasadnicze prawa i obowiązki pracownika; zakład pracy może powołać się na obowiązujący układ zbiorowy pracy lub na inne przepisy szczególne określające prawa i obowiązki pracowników,
- 3) stanowisko oraz wysokość wynagrodzenia w czasie wstępnego stażu pracy, a w odniesieniu do absolwentów szkół wyższych także przewidywane stanowisko po ukończeniu wstępnego stażu.

3. Po ukończeniu wstępnego stażu pracy zakład pracy uzupełnia zawartą z pracownikiem umowę o pracę w szczególności przez określenie przydzielonego pracownikowi stanowiska pracy i wysokości wynagrodzenia lub kategorii osobistego zaszergowania.

§ 5. Stosunek pracy absolwentów w czasie odbywania wstępnego stażu pracy normują przepisy obowiązujące w danym zakładzie pracy.

§ 6. 1. Absolwenci odbywają wstępny staż pracy zgodnie z programem stażu. Program wstępnego stażu pracy dla poszczególnych zawodów ustala zakład pracy.

2. Czas wstępnego stażu pracy wlicza się do okresu pracy zawodowej.

§ 7. 1. Czas wstępnego stażu pracy wynosi:

- 1) 3 miesiące dla:
 - a) absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
 - b) absolwentów średnich szkół zawodowych o kierunkach nietechnicznych i średnich szkół ogólnokształcących,
 - c) absolwentów średnich szkół zawodowych, podejmujących pracę na stanowiskach robotniczych i przewidzianych na stanowiska robotnicze;
- 2) od 3 do 6 miesięcy dla:
 - a) absolwentów średnich szkół zawodowych o kierunkach technicznych,
 - b) absolwentów szkół wyższych;
- 3) 12 miesięcy dla absolwentów wydziałów lekarskich (bez oddziałów stomatologicznych) akademii medycznych.

2. Czas wstępnego stażu pracy dla absolwentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ustala kierownik zakładu pracy w zależności od:

- 1) zakresu i wyników odbytej przez absolwenta praktyki zawodowej w tym zakładzie pracy,
- 2) zatrudnienia w tym samym lub pokrewnym zawodzie przed ukończeniem nauki w szkole,
- 3) wyników nauki w szkole,

4) charakteru pracy zawodowej, jaką absolwent ma wykonywać po ukończeniu wstępnego stażu pracy.

3. Kierownik zakładu pracy może w zależności od uzdolnień absolwenta oraz jego aktywności zawodowej i społecznej skrócić lub przedłużyć okres wstępnego stażu pracy w granicach ustalonych w ust. 1 pkt 2.

4. Kierownik zakładu pracy jest odpowiedzialny za właściwą organizację i przebieg wstępnego stażu pracy.

5. Zakończenie wstępnego stażu pracy następuje bez poddania absolwenta egzaminowi.

§ 8. 1. Do okresu wstępnego stażu pracy nie wlicza się przerw w odbywaniu wstępnego stażu pracy trwających dłużej niż 2 tygodnie.

2. W razie rozwiązania umowy o pracę przed zakończeniem wstępnego stażu pracy nowy zakład pracy może zaliczyć do stażu pracy w całości lub w części czas odbytego wstępnego stażu pracy w poprzednim zakładzie pracy.

§ 9. 1. Absolwenci średnich szkół zawodowych o kierunkach technicznych oraz absolwenci wyższych szkół technicznych powinni odbywać wstępny staż pracy w zakładach produkcyjnych lub usługowych.

2. Absolwenci średnich szkół zawodowych o kierunkach technicznych przewidziani na stanowiska pracowników umysłowych powinni część wstępnego stażu pracy odbyć na stanowiskach robotniczych.

3. Właściwi ministrowie w uzgodnieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych określają stanowiska, na których absolwenci szkół określonych w ust. 1 mogą odbywać wstępny staż pracy w nieprodukcyjnych zakładach pracy.

§ 10. 1. Absolwentom zasadniczych szkół zawodowych w czasie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowiskach robotniczych w zakładach pracy, w których obowiązują taryfikatory kwalifikacyjne i dziewięciostopniowa tabela płac, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze według II lub III kategorii zaszergowania robotników oraz premia przyznawana na warunkach przewidzianych w obowiązujących w danym zakładzie przepisach. Wysokość premii nie może przekraczać 25% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Absolwentom średnich szkół zawodowych w czasie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowiskach robotniczych w zakładach pracy, w których obowiązują taryfikatory kwalifikacyjne i dziewięciostopniowa tabela płac, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze według III lub IV kategorii zaszergowania robotników oraz premia przyznawana na warunkach przewidzianych w obowiązujących w danym zakładzie przepisach. Wysokość premii nie może przekraczać 25% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Absolwenci szkół wymienionych w ust. 1 i 2 mogą być zatrudniani w czasie odbywania wstępnego stażu pracy w akordzie tylko w wypadkach uzasadnionych szczególnymi warunkami pracy.

4. Właściwi ministrowie w uzgodnieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych określają dla absolwentów szkół wymienionych w ust. 1 i 2 wysokość wynagrodzenia w czasie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowiskach robotniczych w zakładach pracy, w których nie obowiązują taryfikatory kwalifikacyjne, i w zakładach, w

których stosowane są inne niż dziewięciostopniowe tabele płac. Wysokość tego wynagrodzenia powinna być odpowiednia do wysokości wynagrodzeń określonych w ust. 1 i 2.

§ 11. 1. Absolwenci szkół średnich i szkół wyższych przyjmowani na wstępny staż pracy na stanowiska pracowników umysłowych powinni być zatrudniani na stanowiskach stażystów (praktykantów) i wynagradzani według stawek przewidzianych dla tych stanowisk.

2. W okresie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowisku stażysty (praktykanta) (ust. 1) absolwentowi może być przyznana premia za osiągnięcia w pracy, jeżeli zgodnie z obowiązującymi w zakładzie pracy przepisami pracownicy mogą być premiowani. Wysokość premii nie może przekraczać 25% miesięcznego zasadniczego wynagrodzenia stażysty.

§ 12. 1. Właściwi ministrowie, w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz z rządami głównymi właściwych związków zawodowych, w przepisany trybie:

1) wprowadzą do tabel płac i wykazu stanowisk pracy dla pracowników umysłowych stanowisko „stażysta” oraz określą wysokość wynagrodzenia zasadniczego,

2) dostosują do postanowień uchwały wymagania kwalifikacyjne w zakresie stażu pracy dla stanowisk, na których mają być zatrudnieni absolwenci bezpośrednio po odbyciu wstępnego stażu pracy.

2. W odniesieniu do stanowisk w prezydiach rad narodowych dostosowania wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dokonuje Prezes Rady Ministrów.

§ 13. Od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy zwolnieni są absolwenci:

1) szkół przysposabiających do zawodu,

2) zasadniczych szkół zawodowych (przyszkolowych i doksztalających) dla pracujących,

3) zasadniczych szkół zawodowych dla nie pracujących, którzy odbyli praktyczną naukę zawodu w społeczniowych zakładach pracy,

4) średnich szkół zawodowych i średnich szkół ogólnokształcących dla pracujących,

5) studiów wyższych dla pracujących,

6) średnich szkół zawodowych dla nie pracujących podejmujących pracę na stanowiskach przy obsłudze klientów w obrocie towarowym,

7) średnich szkół zawodowych resortu górnictwa i energetyki oraz resortu przemysłu ciężkiego, podejmujących pracę na stanowiskach robotniczych w zakładach górniczych,

8) szkół dla nie pracujących, którzy przed rozpoczęciem wstępnego stażu pracy odbywali zasadniczą służbę wojskową w zawodzie wyuczonym lub w zawodzie pokrewnym i przedstawią odpowiednie zaświadczenie właściwego organu wojskowego,

9) szkół artystycznych, księgarskich oraz kulturalno-oświatowych i bibliotekarskich,

10) szkół, podejmujących pracę w rzemieślniczych zakładach pracy,

11) którzy przed ukończeniem nauki w szkole byli zatrudnieni w tym samym lub pokrewnym zawodzie albo na takim samym lub pokrewnym stanowisku co najmniej przez okres pół roku,

12) średnich szkół medycznych oraz akademii me-

dycznych z zastrzeżeniem wynikającym z § 7 ust. 1 pkt 3.

§ 14. Ministrowie Rolnictwa i Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego ustalą odmienne zasady odbywania wstępnego stażu pracy w szczególności w zakresie programów i okresu trwania wstępnego stażu pracy dla absolwentów średnich i wyższych szkół rolniczych oraz dla absolwentów, podejmujących pracę w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe”.

§ 15. Przepisów niniejszej uchwały nie stosuje się do absolwentów:

1) dla których przewidziany jest obowiązek odbycia praktyki zawodowej w szczególnych przepisach prawnych,

2) podejmujących pracę w zawodzie nauczycielskim,

3) wyższych szkół morskich.

§ 16. 1. Do absolwentów, którzy w dniu wejścia w życie uchwały odbywają wstępny staż pracy, stosuje się zasady ustalone w uchwale, z tym że okres odbytego stażu wlicza się do okresu obowiązującego w myśl § 7.

2. Absolwenci, o których mowa w ust. 1, zachowują w okresie odbywania wstępnego stażu pracy prawo do dotychczas pobieranego wynagrodzenia.

§ 17. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się odpowiednio do kierowników urzędów centralnych.

§ 18. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym stosowanie analogicznych zasad odbywania wstępnego stażu pracy.

§ 19. 1. § 5 ust. 1 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402) otrzymuje brzmienie:

„1. Tytuł wykwalifikowanego robotnika przysługuje bez egzaminu pracownikom, którzy:

1) ukończyli zasadniczą szkołę zawodową lub równorzędną i wstępny staż pracy, jeżeli jest wymagany, albo

2) ukończyli technikum zawodowe lub szkołę równorzędną i odbyli — jeżeli jest wymagany — wstępny staż pracy na stanowisku robotnika, albo

3) odbyli naukę zawodu w zakładzie pracy zakończoną złożeniem egzaminu i uzyskali świadectwo stwierdzające ukończenie nauki doksztalającej odpowiadającej programowo zawodowi, w którym odbywali naukę w zakładzie pracy.”

2. W § 7 ust. 1 uchwały nr 58 Rady Ministrów z dnia 6 maja 1970 r. w sprawie zasad zatrudniania absolwentów szkół zawodowych i ogólnokształcących (Monitor Polski Nr 14, poz. 116) skreśla się wyrazy „odpowiednio umowy o odbycie wstępnego stażu pracy lub”.

§ 20. Tracą moc:

1) uchwała nr 195 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. o wstępnym stażu pracy absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski z 1958 r. Nr 47, poz. 272, z 1968 r. Nr 37, poz. 259 i z 1969 r. Nr 19, poz. 156),

2) uchwała nr 196 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. o wstępnym stażu pracy absolwentów zasadniczych i średnich szkół zawodowych oraz średnich szkół ogólnokształcących (Monitor Polski

z 1958 r. Nr 47, poz. 273 i z 1969 r. Nr 19, poz. 156),

3) uchwała nr 389 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1963 r. w sprawie odbywania praktyki na stanowiskach pracowniczych w przydzielonych rad narodowych (Monitor Polski Nr 93, poz. 432),

4) w zakresie unormowanym niniejszą uchwałą — uchwała nr 364 Rady Ministrów z dnia 26 września 1958 r. w sprawie zatrudniania młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczania do

określonej pracy i odbycia wstępnego stażu pracy (Monitor Polski Nr 78, poz. 453).

§ 21. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, wszystkim ministrom (kierownikom urzędów centralnych) oraz prezydiom rad narodowych.

§ 22. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 1971 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

63

UCHWAŁA Nr 148 RADY MINISTRÓW

z dnia 24 lipca 1971 r.

w sprawie powiatowego funduszu rozwoju kultury.

(Monitor Polski z dnia 7 sierpnia 1971 r. Nr 41, poz. 259)

* Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz.U. Nr 29, poz. 244) Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się powiatowy fundusz rozwoju kultury, zwany dalej „funduszem”, przeznaczony na aktywizację działalności kulturalnej w powiatach, miastach stanowiących powiaty oraz w dzielnicach miast.

2. Uruchomienie funduszu następuje po uchwaleniu przez powiatową (miejską, dzielnicową) radę narodową programu rozwoju kultury.

§ 2. Dochodami funduszu są:

1) udzielane w toku wykonywania budżetu dotacje rad narodowych oraz Ministerstwa Kultury i Sztuki z kredytów budżetowych, przeznaczonych w dziale „kultura i sztuka” na różną działalność, pod warunkiem że udzielenie dotacji nie spowoduje niewykonania zadań przewidzianych w budżecie,

2) dobrowolne dotacje zakładów pracy z funduszy przeznaczonych na cele kulturalne, przekazywane zgodnie z uchwałą konferencji samorządu robotniczego lub rady zakładowej,

3) środki pochodzące z imprez organizowanych specjalnie na ten cel przez instytucje i organizacje,

4) dobrowolne świadczenia ludności.

§ 3. 1. Środki funduszu przeznacza się na:

1) dofinansowanie działalności placówek kulturalno-oświatowych i podejmowanych przez nie akcji;

2) dofinansowanie wydawnictw regionalnych oraz opracowań i publikacji oświatowych;

3) popieranie amatorskiego ruchu artystycznego;

4) pomoc w budowie obiektów kultury podejmowanej w formie czynu społecznego;

5) pokrywanie wydatków związanych z eksploatacją placówek kulturalno-oświatowych, które nie są finansowane z budżetu Państwa;

6) zakup wyposażenia dla placówek kulturalno-oświatowych, w tym także dla parków kultury i terenów rozrywkowych;

7) remonty bieżące, średnie i kapitalne placówek kulturalno-oświatowych;

8) pokrywanie kosztów obsługi funduszu.

2. Koszty związane z obsługą funduszu nie powinny przekraczać 2% jego wpływów.

§ 4. Środkami funduszu dysponuje organ do spraw kultury prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej, rady narodowej na podstawie planu funduszu uzgodnionego z przedstawicielami instytucji i organizacji, które świadczą środki finansowe na fundusz.

§ 5. Prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej określa, na podstawie wniosków instytucji i organizacji, o których mowa w § 4, szczegółowe zadania, które będą realizowane ze środków funduszy.

§ 6. Plan funduszu oraz jego zmiany podlegają zatwierdzeniu przez prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, po zaopiniowaniu przez komisję rady narodowej właściwej do spraw kultury.

§ 7. W zakresie nie uregulowanym uchwałą do funduszu stosuje się przepisy o funduszach celowych wydane przez Ministra Finansów na podstawie prawa budżetowego.

§ 8. W zakresie uregulowanym uchwałą nie stosuje się przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1960 r. w sprawie funduszy dobrowolnych świadczeń społecznych (Dz.U. Nr 39, poz. 233).

§ 9. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym i społecznym współdziałanie w realizacji zadań określonych uchwałą.

§ 10. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki oraz prezydiom powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

UCHWAŁA Nr 151 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1971 r.

w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.*(Monitor Polski z dnia 7 sierpnia 1971 r. Nr 41, poz. 260)*

Na podstawie art. 156 Kodeksu postępowania administracyjnego Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała reguluje organizację przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków wnoszonych przez obywateli oraz organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne do ministerstw, urzędów centralnych i podporządkowanych im organów terenowych, prezydiów rad narodowych i ich organów, zjednoczeń i jednostek równorzędnych, terenowych organów administracji państwowej nie podporządkowanych radom narodowym, przedsiębiorstw i instytucji państwowych oraz innych państwowych jednostek organizacyjnych, zwanych w dalszym ciągu „organami państwowymi”.

2. Przepisy uchwały stosuje się odpowiednio do skarg i wniosków wnoszonych do organizacji zawodowych, samorządowych, spółdzielczych i innych organizacji społecznych w związku z załatwianiem przez te organizacje z mocy prawa spraw indywidualnych z zakresu administracji państwowej.

3. Przepisy uchwały stosuje się również:

1) do skarg i wniosków przekazanych właściwym organom państwowym przez redakcje prasowe, radia, telewizji i przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne,

2) do artykułów, notatek i innych opublikowanych wiadomości, jeżeli posiadają znamiona skargi lub wniosku i zostały przesłane właściwym organom państwowym przez redakcję prasową, radia, telewizji.

§ 2. 1. Każdy organ państwowy jest obowiązany rozpatrywać zgłoszone skargi i wnioski i załatwiać je w ramach swojej właściwości.

2. Skargę (wniosek), adresowaną do określonego organu państwowego i przesłaną w odpisie innemu organowi, rozpatruje i załatwia w ramach swojej właściwości organ, do którego była ona adresowana.

3. Każdy organ państwowy jest obowiązany zapewnić należytą organizację przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków. W szczególności w każdym organie państwowym przyjmowanie, ewidencjonowanie i okresowa kontrola terminowego załatwiania skarg i wniosków powinny być powierzone określonej komórce organizacyjnej (stanowisku pracy) oraz imiennie wyznaczonym odpowiedzialnym pracownikom.

4. Rozpatrywanie i załatwianie merytoryczne skarg i wniosków należy do jednostek organizacyjnych, właściwych ze względu na przedmiot sprawy.

5. Skargi i wnioski, niezależnie od sposobu ich wniesienia, powinny być ewidencjonowane oddzielnie od pozostałych spraw w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminowości załatwienia.

§ 3. 1. Jeżeli organ państwowy, do którego wniesiono skargę lub wniosek, jest niewłaściwy w sprawie, powinien niezwłocznie, nie później jednak niż w terminach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego, przekazać ją do organu właściwego, zawiadamiając o tym wnoszącego skargę (wniosek).

2. Jeżeli skarga lub wniosek zostały wniesione do organu niewłaściwego, a organu właściwego nie można ustalić na podstawie treści skargi (wniosku), albo gdy z treści skargi wynika, że właściwymi w sprawie są organy wymiaru sprawiedliwości, organ państwowy, od którego skargę (wniosek) wniesiono, zwraca wnoszącemu skargę (wniosek) w terminie 7 dni z odpowiednim wyjaśnieniem.

3. Skarga niewłaściwie skierowana nie może być przekazana według właściwości organowi, którego bezpośrednio dotyczy, lecz tylko jego organowi nadrzędnemu lub sprawującemu bezpośredni nadzór.

4. Organy państwowe określone w art. 159 Kodeksu postępowania administracyjnego, przekazując w trybie art. 162 Kpa skargi do załatwienia przez właściwe organy niższych stopni, powinny żądać od tych organów informacji o sposobie załatwienia.

§ 4. 1. Skargi i wnioski wnoszone są pisemnie, w drodze telegraficznej lub ustnie do protokołu.

2. Skarga i wniosek wniesione na piśmie powinny zawierać imię i nazwisko oraz adres wnoszącego.

3. Skarga (wniosek) nie zawierająca nazwiska i adresu podlega rozpatrzeniu tylko wówczas, gdy uzasadnia to interes społeczny. Decyduje w tej sprawie kierownik organu państwowego.

§ 5. Organ państwowy jest obowiązany potwierdzić złożenie skargi lub wniosku, jeżeli tego zażąda wnoszący.

§ 6. Wszystkie organy państwowe są obowiązane przeciwdziałać wszelkim próbom hamowania krytyki, groźbom i innym formom zastraszania osób zgłaszających skargi i wnioski lub dostarczających do publikacji materiały o znamionach skargi lub wniosku i dyskryminowaniu tych osób, jeżeli działały w granicach prawem dozwolonych.

§ 7. 1. Wnoszący skargę lub wniosek może zastrzec nieujawnianie jego nazwiska lub adresu. Zastrzeżenie takie jest dla organu rozpatrującego skargę (wniosek) wiążące.

2. Kierownik organu nadrzędnego nad organem rozpatrującym skargę (wniosek) może pomimo zastrzeżenia (ust. 1) wyrazić zgodę na ujawnienie osobie zainteresowanej nazwiska i adresu wnoszącego skargę lub wniosek, jeżeli za ujawnieniem przemawia — z uwagi na stwierdzone znamiona oszczer-

stwa, zniesławienia lub zniewagi — słuszny interes tej osoby.

3. O zamierzonym zezwoleniu należy uprzedzić wnoszącego skargę (wniosek), zawiadamiając go pisemnie o terminie ujawnienia, które może nastąpić nie wcześniej niż po 14 dniach od daty doręczenia pisma. W razie nadesłania przez wnoszącego skargę (wniosek) przed upływem 14 dni dodatkowych wyjaśnień lub uzupełnień należy je rozpatrzyć przed wydaniem zezwolenia na ujawnienie nazwiska i adresu.

4. Zgoda na ujawnienie powinna być udzielona na piśmie i przesłana do wiadomości wnoszącemu skargę lub wniosek.

5. Przepisy ust. 1—4 nie mają zastosowania w wypadku, gdy przeciwko ich stosowaniu przemawia wzgląd na bezpieczeństwo Państwa.

§ 8. Wszystkie organy państwowe są obowiązane wykorzystywać materiały zawarte w skargach i wnioskach do ochrony interesu społecznego i słusznego interesu obywateli, likwidacji przyczyn skarg i usprawnienia swojej działalności.

Przyjmowanie skarg i wniosków.

§ 9. Skargi i wnioski wpływające do organu państwowego powinny być traktowane jako bardzo pilne i terminowe. Pisma, telegramy oraz notatki i protokoły (§ 10) w tych sprawach powinny być ewidencjonowane bez opóźnień i jak najszybciej kierowane do rozpatrzenia przez właściwą jednostkę organizacyjną.

§ 10. W razie zgłoszenia skargi lub wniosku ustnie pracownik przyjmujący zgłoszenie sporządza protokół; protokół podpisują wnoszący skargę (wniosek) i pracownik przyjmujący zgłoszenie.

§ 11. 1. Organy państwowe są obowiązane przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków codziennie w oznaczonych godzinach pracy.

2. Kierownik organu państwowego lub upoważniony przez niego zastępca jest obowiązany przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu w ustalonych dniach i godzinach.

3. Godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny odbywać się w ustalonym dniu po godzinach pracy.

§ 12. Informacje o dniach i godzinach przyjęć powinny być wywieszane w widocznym miejscu w siedzibie organu państwowego.

§ 13. Pracownik przyjmujący skargi i wnioski jest obowiązany uzyskiwać w toku przeprowadzonych rozmów z obywatelami dokładne wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy w celu wniesienia do protokołu lub uzupełnienia składanego pisma oraz udzielać, zgodnie z art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego, niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

§ 14. 1. W przedsiębiorstwach uspołecznionego handlu i przemysłu gastronomicznego oraz usługowych zgłaszanie skarg i wniosków może być dokonywane przez wpisywanie do przeznaczonych do tego celu książki skarg i wniosków.

2. Książka skarg i wniosków powinna się znajdować w każdej placówce przedsiębiorstwa (ust. 1). Książka powinna być udostępniona obywatelom bez

jakichkolwiek utrudnień w ciągu całego dnia pracy placówki oraz bez wymagania stwierdzenia tożsamości obywateli zamierzających wpisać skargę lub wniosek.

3. Skargi i wnioski wpisane do książki, a nie załatwione pozytywnie przez kierownika placówki w ciągu 3 dni, podlegają niezwłocznemu przekazaniu dyrektorowi przedsiębiorstwa z podaniem przyczyny niezakończoności.

4. Właściwi ministrowie mogą ustalić, że przepisy ust. 1—4 stosuje się również do zakładów nie wymienionych w tych przepisach.

Rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków.

§ 15. 1. Zgłoszone skargi i wnioski powinny być rozpatrywane i załatwiane z całą starannością, wnikliwie i terminowo przez właściwą jednostkę organizacyjną organu państwowego, do której zgodnie z przepisem § 2 ust. 4 skarga (wniosek) została przekazana w celu merytorycznego rozpatrzenia i załatwienia.

2. Załatwienie skargi (wniosku) polega na rozpatrzeniu wszystkich okoliczności sprawy, jej rozstrzygnięciu, wydaniu poleceń lub dokonaniu odpowiednich wystąpień, usunięciu stwierdzonych uchybień i przyczyn ich powstawania oraz zawiadomieniu w sposób wyczerpujący skarżącego (zgłaszającego wniosek) o wynikach rozpatrzenia, dokonanych rozstrzygnięciach, wydanych poleceniach i dokonanych wystąpieniach.

§ 16. Jeżeli z treści skargi lub wniosku nie można należycie ustalić ich przedmiotu, organ państwowy zażąda od wnoszącego skargę (wniosek) złożenia wyjaśnienia lub uzupełnienia w określonym — w zasadzie siedmiodniowym — terminie z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie skargi (wniosku) bez biegu.

§ 17. Jeżeli rozpatrzenie skargi lub wniosku wymaga uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, niezbędne w tym celu materiały zbiera organ państwowy właściwy zgodnie z przepisem § 2 ust. 4 do merytorycznego rozpatrzenia i załatwienia skargi lub wniosku. Organy, do których zwrócono się o te materiały, są obowiązane udzielać odpowiedzi w wyznaczonym terminie, a w razie niemożności dotrzymania terminu zawiadamiać o tym organ rozpatrujący skargę (wniosek), podając przyczynę opóźnienia i termin, w jakim materiały zostaną dostarczone.

§ 18. Jeżeli skarga lub wniosek dotyczy kilku spraw, podlegających rozpatrzeniu przez różne organy, organ państwowy, do którego wniesiono skargę lub wniosek, rozpatruje sprawę należącą do jego właściwości, a pozostałe przekazuje w zasadzie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, właściwym organom, przesyłając odpis skargi (wniosku) oraz zawiadamiając o tym równocześnie wnoszącego skargę (wniosek).

§ 19. 1. Jeżeli w sprawie, której dotyczy skarga, została w toku postępowania administracyjnego wydana decyzja ostateczna, właściwy do rozpatrzenia skargi organ państwowy po jej rozpatrzeniu i uznaniu za uzasadnioną przekaże ją w zasadzie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni,

organowi właściwemu do wznowienia postępowania albo uchylenia lub zmiany decyzji.

2. Jeżeli sprawa, której rozpatrzenie i załatwienie normuje Kodeks postępowania administracyjnego, nie była i nie jest przedmiotem postępowania administracyjnego albo jeżeli w sprawie toczy się postępowanie, przekazanie (ust. 1) skargi właściwemu organowi powinno nastąpić w zasadzie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni.

3. O przekazaniu skargi (ust. 1 i 2) organ państwowy zawiadamia wnoszącego skargę.

§ 20. 1. Organ właściwy do rozpatrzenia skargi nie może przekazać jej do załatwienia organowi niższego stopnia, jeżeli skarga zawiera zarzuty dotyczące działalności tego organu.

2. Skarga, dotycząca imiennie określonej osoby, nie może być przekazana tej osobie.

3. Skargę wniesioną do organu, którego działalności ona dotyczy, organ ten, jeżeli nie załatwia sprawy całkowicie pozytywnie dla skarżącego, powinien niezwłocznie przekazać organowi bezpośrednio wyższego stopnia lub sprawującemu bezpośredni nadzór, zawiadamiając o tym jednocześnie wnoszącą skargę.

4. Osoba, która otrzymała skargę dotyczącą jej działalności, obowiązana jest przekazać ją niezwłocznie swojemu zwierzchnikowi.

§ 21. W toku rozpatrywania skargi lub wniosku należy w razie potrzeby zasięgać opinii właściwych organizacji politycznych, zawodowych, samorządowych, spółdzielczych i innych organizacji społecznych oraz organów samorządu robotniczego. Należy również w razie potrzeby uzyskiwać opinię organów kontroli państwowej, organów prokuratury oraz innych właściwych organów państwowych.

§ 22. 1. Skarga i wniosek, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być rozpatrzone i załatwione w zasadzie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni.

2. Skargi i wnioski, wymagające uzgodnień, porozumień lub przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz badania akt powinny być rozpatrzone i załatwione najpóźniej w terminie 2 miesięcy od daty ich otrzymania.

3. W razie niezakończania w terminie określonym w ust. 2 stosuje się przepisy art. 33—35 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 23. 1. Organ państwowy jest obowiązany zawiadomić wnoszącego skargę (wniosek) pisemnie o sposobie załatwienia skargi (wniosku).

2. Zawiadomienie powinno zawierać oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, przez jaki organ i w jaki sposób sprawa została załatwiona lub wykorzystana, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego. Zawiadomienie o negatywnym załatwieniu skargi powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, a wniosku — uzasadnienie faktyczne i w miarę możliwości prawne.

3. Zawiadomienie podpisuje kierownik (zastępca) organu państwowego lub upoważniony przez niego kierownik właściwej komórki organizacyjnej.

4. W razie zbiorowego wniesienia skargi (wniosku) organ państwowy może zbiorowo zawiadomić wnoszących skargę (wniosek) w sposób zapewniający, że zawiadomienie do nich dotrze (np. przez ogło-

szenie w zakładzie pracy wnoszących, w biurze gromadzkim lub przez sołtysa).

§ 24. 1. Posłowie na Sejm i radni rad narodowych, którzy wnieśli we własnym imieniu albo przekazali do załatwienia skargi lub wnioski obywateli, powinni być zawiadomieni o sposobie załatwienia skargi lub wnioski w terminach ustalonych w § 22 ust. 1 i 2, przy czym w wypadku określonym w § 22 ust. 2 należy zawiadomić posła lub radnego w terminie 14 dni o stanie rozpatrzenia skargi lub wniosku.

2. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 1 skarga lub wniosek przekazana do załatwienia przez posła lub radnego podlega załatwieniu na zasadach ogólnych.

§ 25. 1. Organ państwowy jest obowiązany zawiadomić redakcję prasową, radia, telewizji o sposobie załatwienia sprawy stanowiącej treść przesłanego temu organowi przez redakcję artykułu, notatki lub innej opublikowanej wiadomości, posiadających znamiona skargi lub wniosku.

2. Organ państwowy jest obowiązany zawiadomić o sposobie załatwienia skargi lub wniosku redakcję prasową, radia, telewizji oraz organizacje, określone w § 1 ust. 3 pkt 1, które przekazały tę skargę lub wniosek organowi państwowemu i żądały takiego zawiadomienia.

Nadzór i kontrola nad rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków.

§ 26. Prezes Rady Ministrów sprawuje ogólny nadzór nad przyjmowaniem, rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków.

§ 27. 1. Nadzór nad rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków przez ministerstwo, urząd centralny i zjednoczenie (jednostkę równorzędną) sprawuje minister, a nadzór bieżący — upoważniony przez ministra podsekretarz stanu.

2. Nadzór nad rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków przez terenowe organy administracji państwowej nie podporządkowane radom narodowym sprawuje upoważniony podsekretarz stanu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do instytucji i innych państwowych jednostek organizacyjnych bezpośrednio podległych ministrowi.

§ 28. 1. Nadzór nad rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków wnoszonych do:

1) prezydium rad narodowych sprawuje prezydium rady narodowej wyższego stopnia,

2) organów administracyjnych prezydium rad narodowych sprawuje prezydium rady narodowej oraz odpowiedni organ administracyjny prezydium rady narodowej wyższego stopnia, a w stosunku do organu administracyjnego prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) — właściwy minister, a nadzór bieżący — przewodniczący prezydium rady narodowej.

2. Prezydium rady narodowej może poruczyć sprawowanie bieżącego nadzoru (ust. 1) zastępcy przewodniczącego lub sekretarzowi prezydium rady narodowej.

§ 29. 1. Nadzór nad rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków w przedsiębiorstwach państwowych sprawuje dyrektor zjednoczenia (kierownik jednostki równorzędnej).

2. Nadzór bieżący (ust. 1) dyrektor zjednoczenia (kierownik jednostki równorzędnej) może powierzyć swemu zastępcy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do instytucji i innych państwowych jednostek organizacyjnych, nie objętych przepisem § 27 ust. 3, z tym że nadzór należy do kierownika organu bezpośrednio nadrzędnego nad tymi instytucjami i państwowymi jednostkami organizacyjnymi.

§ 30. 1. Organy państwowe sprawujące nadzór obowiązane są zapewnić systematyczną kontrolę prawidłowego i terminowego rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez organy podległe i nadzorowane.

2. Organy państwowe sprawujące nadzór dokonują okresowych analiz i ocen rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez organy podległe i nadzorowane, a w szczególności:

— kolegia ministerstw (urzędów centralnych) przeprowadzają co najmniej raz w roku analizę i ocenę rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez ministerstwo (urząd centralny), zjednoczenie (jednostkę równorzędną) i podległe bezpośrednio instytucje i inne państwowe jednostki organizacyjne oraz terenowe organy administracji państwowej nie podporządkowane radom narodowym,

— prezydium rad narodowych na posiedzeniach przeprowadzają co najmniej raz w roku analizę i ocenę rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez prezydium i jego organy administracyjne oraz przez prezydium rad narodowych bezpośrednio niższego stopnia i ich organy,

— zjednoczenia i jednostki równorzędne, instytucje i inne państwowe jednostki organizacyjne przeprowadzają co najmniej raz w roku analizę i ocenę rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez te jednostki oraz bezpośrednio podległe i nadzorowane przedsiębiorstwa i inne jednostki.

§ 31. 1. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) rozpatrują okresowo na posiedzeniach sposób przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez terenowe organy administracji państwowej nie podporządkowane radom narodowym i zgłaszają swoje uwagi i propozycje w tym przedmiocie właściwym ministrom i kierownikom urzędów centralnych.

2. Prezydium powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast stanowiących powiaty) mogą dokonywać kontroli rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez terenowe organy administracji państwowej nie podporządkowane radom narodowym. Prezydium te zgłaszają swoje uwagi i propozycje w tym przedmiocie prezdyjom wojewódzkich rad narodowych.

§ 32. 1. Analizy i oceny, o których mowa w § 30 ust. 2, powinny być poprzedzone kontrolą w organach, których analiza i ocena dotyczy. Analizy powinny ustalać przyczyny skarg oraz wskazywać środki zmierzające do likwidacji tych przyczyn.

2. Prezydium rad narodowych powinny zapraszać do udziału w kontroli oraz dokonywaniu analizy i oceny zainteresowane komisje rad narodowych.

§ 33. 1. Przy przeprowadzaniu okresowych analiz i ocen rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków powinny być brane pod uwagę postulaty i proble-

my, wniesione w trybie skarg i wniosków przez posłów na Sejm i radnych rad narodowych.

2. Ministrowie powinni bez zwłoki reagować na uwagi i propozycje zgłoszone przez prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) zgodnie z przepisem § 31. Uwagi te i propozycje powinny być brane pod uwagę przy dokonywaniu w ministerstwach i urzędach centralnych okresowych analiz i ocen rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.

§ 34. Prezydium rad narodowych powinny przedkładać okresowo na sesje rad narodowych sprawozdania i wnioski wynikające z przeprowadzenia analiz i ocen, o których mowa w § 30 i 31.

§ 35. 1. W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen właściwe organy państwowe obowiązane są podejmować środki zmierzające do likwidacji przyczyn skarg, usprawnienia pracy i realizacji słusznych wniosków ludności we własnym zakresie, jak też w drodze przedstawiania odpowiednich wniosków właściwym organom.

2. W razie stwierdzenia powtarzania się skarg i wniosków, dotyczących pewnego kręgu spraw lub ludzi albo określonego terenu, właściwy organ państwowy powinien niezwłocznie zbadać problem i przedsięwziąć niezbędne środki dla jego rozwiązania.

Odpowiedzialność za właściwe i terminowe rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków.

§ 36. 1. Kierownik organu państwowego odpowiada za właściwe i terminowe rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków przez ten organ, a w szczególności za należyłą organizację pracy oraz nadzór i kontrolę w tym zakresie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do kierownika właściwej komórki organizacyjnej organu państwowego w zakresie spraw załatwianych przez tę komórkę.

3. Pracownicy organu państwowego odpowiadają za właściwe i terminowe rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków.

§ 37. Kierownik organu nadrzędnego odpowiada za nadzór oraz kontrolę nad działalnością podległych i nadzorowanych organów państwowych, związaną z rozpatrywaniem i załatwianiem skarg i wniosków, a także za zapewnienie systematycznej i okresowej analizy i oceny rozpatrywania skarg i wniosków, jak również wykorzystywanie wyników analiz i ocen.

Przepisy końcowe.

§ 38. 1. Minister Handlu Wewnętrznego w drodze zarządzenia uregułuje w sposób jednolity sprawę prowadzenia ksiąg skarg i wniosków oraz trybu zawiadamiania o załatwieniu skarg i wniosków w uspołecznionych placówkach handlu detalicznego i przemysłu gastronomicznego, bez względu na ich podporządkowanie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do innych uspołecznionych przedsiębiorstw, a w szczególności przedsiębiorstw usługowych oraz ich placówek i zakładów, z tym że odpowiednie przepisy wyda dla przedsiębiorstw usługowych oraz ich placówek i zakładów Przewodniczący Komitetu Drob-

nej Wytwórczości, a dla innych przedsiębiorstw oraz ich placówek i zakładów — właściwy dla nich minister.

§ 39. Przepisy uchwały dotyczące ministrów i podsekretarzy stanu stosuje się odpowiednio do kierowników urzędów centralnych i ich zastępców.

§ 40. Organy centralne organizacji zawodowych, samorządowych, spółdzielczych i innych organizacji społecznych wydają, z zachowaniem zasad ustalonych w uchwale szczegółowe przepisy regulujące przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków przez organy tych organizacji w za-

kresie wykonywania przez nie czynności administracji państwowej.

§ 41. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, właściwym ministrom oraz prezydentom rad narodowych.

§ 42. Traci moc uchwała nr 357 Rady Ministrów z dnia 13 października 1960 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Monitor Polski Nr 80, poz. 367).

§ 43. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 1971 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

65

ZARZĄDZENIE Nr 79 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 14 lipca 1971 r.

w sprawie ograniczenia żądania zaświadczeń od obywateli.

(Monitor Polski z dnia 24 lipca 1971 r. Nr 39, poz. 253)

W celu ograniczenia żądania różnego rodzaju zaświadczeń od obywateli, a zwłaszcza dla ustalenia okoliczności, które mogą być stwierdzone danymi z dowodu osobistego lub innymi dokumentami wydanymi przez organy administracji państwowej i instytucje państwowe, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki uspołecznionej powinny zorganizować załatwianie spraw obywateli w sposób wyłączający zbędne żądanie różnego rodzaju zaświadczeń oraz wypisów z ksiąg stanu cywilnego. W szczególności nie powinny żądać:

1) od osób posiadających dowody osobiste lub tymczasowe zaświadczenia tożsamości — osobnych dokumentów dla stwierdzenia okoliczności podanych w dowodzie osobistym lub tymczasowym zaświadczeniu tożsamości (np. obywatelstwa polskiego, daty i miejsca urodzenia, imion rodziców, stanu cywilnego, nazwiska panińskiego mężatki, miejsca zamieszkania, miejsca i wpisanych okresów zatrudnienia);

2) od osób posiadających legitymacje ubezpieczeniowe — osobnych dokumentów dla stwierdzenia okresów zatrudnienia, wysokości już wpisanych zarobków oraz innych okoliczności podanych w legitymacji;

3) od osób posiadających aktualny nakaz płatniczy dotyczący wymiaru zobowiązania pieniężnego (właściciele — samoistni posiadacze gospodarstw rolnych) — osobnych dokumentów stwierdzających wielkość gospodarstwa rolnego i roczny przychód szacunkowy z tego gospodarstwa.

2. W razie potrzeby ustalenia okoliczności, które mogą być stwierdzone na podstawie dowodu osobistego, tymczasowego zaświadczenia tożsamości, legitymacji ubezpieczeniowej lub nakazu płatniczego, należy ograniczyć się do żądania dowodu osobistego, tymczasowego zaświadczenia tożsamości, legitymacji ubezpieczeniowej lub nakazu płatniczego i na ich podstawie pracownik załatwiający sprawę powinien sporządzić odpowiednią notatkę służbową (z podaniem rodzaju dokumentu, jego serii i nume-

ru oraz organu, który wydał dokument), załączając ją następnie do akt sprawy.

§ 2. Żądanie od obywateli zaświadczeń oraz wypisów z ksiąg stanu cywilnego jest dopuszczalne tylko w wypadku, gdy wymagane przedstawienia zaświadczenia lub wypisu wynika z przepisów ustawy (dekretu) lub wydanych na jej podstawie aktów normatywnych. W pozostałych wypadkach zamiast zaświadczeń lub wypisów z ksiąg stanu cywilnego urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki uspołecznionej powinny przyjmować oświadczenia obywateli składane pod rygorem odpowiedzialności z art. 247 Kodeksu karnego.

§ 3. 1. Przy zapisywaniu dziecka do żłobka, przedszkola lub szkoły podstawowej nie należy żądać wypisu z ksiąg stanu cywilnego, ale niezbędne dane ustalić na podstawie dowodu osobistego rodzica, do którego dziecko jest wpisane.

2. Przy zapisywaniu kandydata do innej niż określona w ust. 1 szkoły (w tym również szkoły wyższej) niezbędne dane należy ustalać na podstawie świadectwa otrzymanego ze szkoły, do której kandydat uprzednio uczęszczał.

§ 4. Zakłady pracy powinny:

1) ściśle przestrzegać obowiązku zamieszczania w dowodach osobistych (tymczasowych zaświadczeniach tożsamości) wpisów dotyczących przyjmowania do pracy i zwalniania;

2) sprawdzać aktualność wpisów o miejscu zamieszkania w dowodach osobistych (tymczasowych zaświadczeniach tożsamości) pracowników zatrudnionych w zakładzie;

3) przestrzegać ustalonych zasad dokonywania wpisów do legitymacji ubezpieczeniowych.

§ 5. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych):

1) dokonają w terminie do dnia 30 września 1971 r. zmiany przepisów prawnych, z których wynika obowiązek wystawiania zaświadczeń (poświadczeń), pod kątem zniesienia bądź ograniczenia tego obowiązku

bądź w tym samym terminie przedstawia stosowne wnioski;

2) spowodują wprowadzenie zmian w obowiązujących formularzach i wzorach podań, wniosków, blankietów itp. pod kątem dostosowania treści tych formularzy i wniosków do przepisów zarządzenia.

§ 6. Prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) zapewnią podjęcie uchwał w sprawie ograniczenia liczby żądanych przy załatwianiu sprawy załączników oraz zobowiążą prezydya rad narodowych niższych stopni do zaniechania żądania dokumentów i danych, które można uzyskać we własnym zakresie.

§ 7. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i przewodniczący prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) spowodują objęcie kontrolą działalności podległych organów również problematyki niniejszego zarządzenia.

§ 8. Zaleca się organizacjom społecznym ograni-

czenie żądania zaświadczeń od obywateli, analogiczne do ustalonego w zarządzeniu.

§ 9. Tracą moc:

1) okólnik nr 181 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1953 r. w sprawie stwierdzenia na podstawie dowodów osobistych i tymczasowych zaświadczeń tożsamości obywatelstwa polskiego, podstawowych danych z aktu urodzenia oraz miejsca zamieszkania (Monitor Polski Nr A-117, poz. 1524),

2) okólnik nr 242 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 września 1956 r. w sprawie trybu postępowania przy korzystaniu z dokumentów stanu cywilnego przez urzędy, instytucje państwowe, jednostki gospodarki społecznej oraz związki zawodowe (Monitor Polski Nr 75, poz. 883).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

66

ZARZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 21 maja 1971 r.

w sprawie warunków technicznych, którym powinny odpowiadać dopuszczone do obrotu palniki gazowe do kotłów grzewczych.

(*Monitor Polski z dnia 11 czerwca 1971 r. Nr 32, poz. 205*)

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 32, poz. 150) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy palników gazowych do kotłów grzewczych o znamionowej wydajności cieplnej do 1.000.000 kcal/h (\approx 1200 kW).

§ 2. 1. Dopuszczone do obrotu palniki gazowe (§ 1) powinny ze względu na racjonalne i oszczędne użytkowanie paliw i energii odpowiadać „Warunkom technicznym palników gazowych do kotłów grzewczych”.

2. Warunki techniczne, o których mowa w ust. 1, wydane będą w formie odrębnej broszury przez Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej.

§ 3. Palniki gazowe do kotłów grzewczych (§ 1) uznaje się za wyprodukowane zgodnie z warunkami technicznymi określonymi w § 2, jeżeli w wyniku badań technicznych przeprowadzonych w zakresie podanym w „Warunkach technicznych palników gazowych do kotłów grzewczych” uzyskają pozytywną ocenę jednostek opiniujących, o których mowa w zarządzeniu Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 marca 1966 r. w sprawie dopuszczenia do ruchu lub do obrotu niektórych urządzeń energetycznych oraz obowiązku ich oznaczania (Monitor Polski z 1966 r. Nr 9, poz. 65 i z 1968 r. Nr 46, poz. 323).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1971 r.

Minister Górnictwa i Energetyki: *J. Mitreğa*

67

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 15 lipca 1971 r.

w sprawie określenia rodzajów prac podlegających zaliczeniu do stażu pracy wymaganego do zajmowania stanowisk bibliotekarzy dyplomowanych.

(*Monitor Polski z dnia 2 sierpnia 1971 r. Nr 40, poz. 257*)

Na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1967 r. w sprawie warunków zatrudniania w instytutach naukowo-badawczych, w Polskiej Akademii Nauk i w szkolnictwie wyższym bibliotekarzy dyplomowanych i pracowników służby bibliotecznej oraz dyplomowanych pra-

cowników dokumentacji naukowej i dokumentalistów służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (Dz. U. Nr 14, poz. 63) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do stażu pracy wymaganego do zajmowania stanowisk kustosa dyplomowanego, adiunkta biblio-

tecznego i asystenta bibliotecznego zalicza się w całości jako równorzędne z pracami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1967 r. w sprawie warunków zatrudnienia w instytutach naukowo-badawczych, w Polskiej Akademii Nauk i w szkolnictwie wyższym bibliotekarzy dyplomowanych i pracowników służby bibliotecznego oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i dokumentalistów służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (Dz. U. Nr 14, poz. 63) okresy pracy:

1) dydaktycznej w placówkach kształcenia bibliotekarzy w zakresie przedmiotów zawodowych oraz w innych placówkach dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych w zakresie przedmiotów wchodzących w zakres nauki o książce, bibliotekoznawstwa lub informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej,

2) naukowo-badawczej w zakresie nauki o książce, bibliotekoznawstwie lub informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej,

3) w ministerstwach (urzędach centralnych), Polskiej Akademii Nauk oraz w organach administracji państwowej szczebla wojewódzkiego w komórkach działalności podstawowej, których zadaniem jest organizowanie, nadzorowanie i koordynowanie działalności bibliotek lub służb informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, jeżeli dana osoba pra-

cowała w tych komórkach posiadając kwalifikacje bibliotekarskie.

§ 2. 1. Do stażu pracy wymaganego do zajmowania stanowisk kustosa dyplomowanego, adiunkta bibliotecznego i asystenta bibliotecznego można zaliczyć w całości lub częściowo okres pracy:

1) naukowo-badawczej lub naukowo-dydaktycznej, zgodnej z profilem i kierunkami działania biblioteki zatrudniającej daną osobę,

2) pedagogicznej,

3) w komórkach działalności podstawowej w księgarstwie, w wydawnictwach, w archiwach państwowych lub w muzeach.

2. Decyzję o zaliczeniu prac wymienionych w ust. 1 i rozmiarze tego zaliczenia podejmuje Komisja Egzaminacyjna dla Bibliotekarzy Dyplomowanych na podstawie pisemnego, udokumentowanego wniosku dyrektora (kierownika) biblioteki zatrudniającej daną osobę.

3. Komisja podejmuje decyzję zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Komisji.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:
H. Jabłoński

ZARZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 24 lipca 1971 r.

w sprawie książeczek żeglarskich i list załogi na polskich statkach morskich.

(Monitor Polski z dnia 1 września 1971 r. Nr 44, poz. 283)

Na podstawie art. 51 Kodeksu morskiego (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 318) oraz art. 38 ust. 3 i art. 42 ustawy z dnia 28 kwietnia 1952 r. o pracy na polskich morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej (Dz. U. z 1952 r. Nr 25, poz. 171, z 1954 r. Nr 37, poz. 160 i z 1958 r. Nr 68, poz. 338) i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 1963 r. Nr 22, poz. 115 i z 1970 r. Nr 3, poz. 14) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się do załóg polskich statków morskich uprawiających żegludę międzynarodową, statków rybackich uprawiających żegludę poza rejonem Morza Bałtyckiego i statków dokonujących czynności przetwórczych i usługowych w zakresie rybołówstwa morskiego.

2. Przepisy zarządzenia nie dotyczą załóg jednostek pływających marynarki wojennej, organów ochrony granic i Milicji Obywatelskiej oraz załóg statków sportowych.

§ 2. 1. Członek załogi statku obowiązany jest posiadać książeczkę żeglarską wydaną przez władze polskie według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Przyjęcie cudzoziemca w skład załogi może nastąpić także na podstawie dokumentu żeglarskiego wydanego przez władze innego państwa.

§ 3. 1. Książeczki żeglarskie wydają:

1) w kraju — właściwy dla siedziby armatora urząd morski, na wniosek armatora,

2) za granicą — polski urząd konsularny, na wniosek przedstawiciela armatora lub na wniosek kapitana statku.

2. Książeczki żeglarskie dla studentów (uczniów) szkół morskich wydaje się na wniosek właściwej szkoły.

3. Urząd morski wydaje książeczkę żeglarską w zależności od wniosku:

1) na czas nieoznaczony,

2) na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 1 rok,

3) na czas określonej podróży.

4. Polski urząd konsularny wydaje książeczkę żeglarską tylko na czas określonej podróży.

5. Jeżeli czas oznaczony w książeczce żeglarskiej upływa podczas podróży, książeczka zachowuje swą ważność do chwili zawinięcia statku do pierwszego portu polskiego.

§ 4. 1. W celu uzyskania książeczki żeglarskiej osoba ubiegająca się o zatrudnienie na statku powinna złożyć armatorowi, a za granicą — przedstawicielowi armatora lub kapitanowi statku, na który zamierza się zaciągnąć, podanie i dołączyć do niego:

1) kwestionariusz osobowy i życiorys — w 2 egzemplarzach,

2) dokumenty stwierdzające kwalifikacje zawodowe,

3) opinie z poprzednich miejsc pracy z okresu ostatnich trzech lat, a jeżeli okres pracy był krótszy — to z całego okresu pracy,

4) świadectwo o stanie zdrowia wymagane od osób zatrudnionych na polskich statkach morskich, stwierdzające zdolność do określonej pracy na statku, oraz świadectwo specjalistycznej placówki służby zdrowia określające grupę krwi,

5) 4 fotografie o wymiarach 4,5×6 cm na białym tle.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie przy uzyskiwaniu książeczek żeglarskich przez studentów (uczniów) szkół morskich.

3. Polski urząd konsularny może zwolnić przedstawiciela armatora lub kapitana statku od obowiązku przedstawienia dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 3.

§ 5. 1. Wydanie książeczek żeglarskich osobom innym niż wymienione w § 4 może nastąpić w wypadkach uzasadnionych potrzebami związanymi z funkcjonowaniem lub obsługą statku — jedynie za zgodą Ministra Żeglugi — w odniesieniu do:

1) pracowników jednostek organizacyjnych resortu żeglugi, mających odbyć podróż statkiem w celach inspekcyjnych, naukowo-badawczych lub dydaktycznych — na wniosek odpowiedniej jednostki organizacyjnej,

2) mechaników gwarancyjnych stoczni krajowych — na wniosek dyrektora stoczni,

3) obywateli polskich odbywających studia w szkołach wyższych w kraju i za granicą — w celu odbycia praktyk morskich przewidzianych programem nauczania — na wniosek rektora,

4) specjalistów gospodarki rybnej kierowanych na czas określony do pracy na morskich statkach rybackich — na wniosek armatora.

2. Urzędy morskie ustalają, jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o wydanie książeczki żeglarskiej osobom wymienionym w ust. 1.

3. Książeczkę żeglarską dla osób wymienionych w ust. 1 wydaje się na czas określonej podróży.

4. Na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej resortu żeglugi Minister Żeglugi może zezwolić na wydanie książeczek żeglarskich na czas nieoznaczony następującym osobom spośród osób wymienionych w ust. 1 pkt 1: inspektorom technicznym i nawigacyjnym oraz pracownikom dydaktycznym szkół morskich.

5. Książeczki żeglarskie wydane w trybie określonym w ust. 4 przechowują:

1) armatorzy i rektorzy (dyrektorzy) szkół morskich — w odniesieniu do pracowników u nich zatrudnionych,

2) urzędy morskie — w odniesieniu do pozostałych osób.

§ 6. 1. Urząd morski odmawia wydania książeczki żeglarskiej osobom pozbawionym orzeczeniem izby morskiej, morskiej komisji dyscyplinarnej lub sądu prawa wykonywania zawodu albo pełnienia jakiegokolwiek funkcji na statku, jak również w braku zezwolenia właściwych organów na przekraczanie granicy Państwa.

2. Wydanie książeczki żeglarskiej osobie poniżej 18 lat dopuszczalne jest jedynie w wypadkach określonych w art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia

1952 r. o pracy na polskich morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej (Dz. U. z 1952 r. Nr 25, poz. 1954 r. Nr 37, poz. 160 i z 1958 r. Nr 68, poz. 338).

3. Urząd morski obowiązany jest zażądać zwrotu książeczki żeglarskiej i unieważnić ją, jeżeli cofnięte zostało zezwolenie właściwych organów na przekroczenie granicy Państwa.

4. O wydaniu książeczki żeglarskiej lub o odmowie jej wydania urząd morski zawiadamia armatora (wnioskodawcę); w razie odmowy wydania książeczki żeglarskiej urząd morski podaje przyczynę odmowy.

§ 7. Urząd morski obowiązany jest prowadzić ewidencję wydawanych książeczek żeglarskich.

§ 8. 1. Osoba, której została wydana książeczka żeglarska, zwana dalej posiadaczem książeczki, obowiązana jest zwrócić ją w ciągu trzech dni urzędowi morskiemu w razie:

1) wydania książeczki żeglarskiej przez polski urząd konsularny — po zawinięciu statku do portu polskiego,

2) wydania książeczki żeglarskiej przez urząd morski na czas oznaczony lub na określoną podróż — po upływie oznaczonego czasu lub po ukończeniu określonej podróży,

3) utraty obywatelstwa polskiego,

4) wydania przez izbę morską, morską komisję dyscyplinarną lub sąd orzeczenia pozbawiającego prawa wykonywania zawodu albo pełnienia funkcji na statku.

5) cofnięcia zezwolenia właściwych organów na przekraczanie granicy Państwa,

6) upływu pięciu lat od jej wydania.

2. W razie rozwiązania umowy o pracę lub przemieszenia do pracy na lądzie posiadacz książeczki obowiązany jest zwrócić ją w ciągu trzech dni armatorowi, który przesyła książeczkę niezwłocznie właściwemu urzędowi morskiemu.

3. W razie upływu terminu przewidzianego w ust. 2 armator obowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym urząd morski, który wydał książeczkę, oraz terenowo właściwą jednostkę kontroli ruchu granicznego i komendę wojewódzką Milicji Obywatelskiej.

4. Obowiązek zwrotu książeczki żeglarskiej (ust. 2) nie dotyczy wypadków rozwiązania umowy o pracę w związku z przejściem członka załogi do pracy u innego armatora na podstawie porozumienia dotychczasowego i nowego pracodawcy, jeżeli charakter zatrudnienia u nowego pracodawcy wymaga posiadania książeczki żeglarskiej.

5. Urząd morski, któremu zwrócono książeczkę żeglarską, obowiązany jest na żądanie zainteresowanego wydać najpóźniej w ciągu 7 dni zaświadczenie o przebiegu pracy posiadacza książeczki na statkach na podstawie zapisów w jego książeczce żeglarskiej.

§ 9. W razie powołania członka załogi do odbycia zasadniczej służby wojskowej lub udzielenia mu urlopu bezpłatnego armator obowiązany jest zatrzymać książeczkę żeglarską tego członka załogi i przechowywać ją do czasu jego powrotu do pracy na statku po ukończeniu służby wojskowej lub urlopu.

§ 10. 1. Książeczki żeglarskie studentów (uczniów) szkół morskich przechowują rektorzy (dyrektorzy) tych szkół. Przepis ten nie dotyczy osób pobierających naukę systemem zaocznym.

2. W razie skreślenia studenta (ucznia) z listy studentów (uczniów), rektor (dyrektor) szkoły morskiej przesyła niezwłocznie książeczkę żeglarską tego studenta (ucznia) do urzędu morskiego, który wydał książeczkę.

3. Książeczki żeglarskie absolwentów szkół morskich skierowanych do pracy na statku rektor (dyrektor) szkoły przesyła do armatora, u którego absolwent ma być zatrudniony; książeczkę tę przesyła się równocześnie z wydaniem skierowania do pracy.

§ 11. Posiadacz książeczki żeglarskiej, który ją utracił, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym kapitana statku lub armatora, a ponadto komendę wojewódzką Milicji Obywatelskiej, jeżeli utrata książeczki nastąpiła w kraju.

§ 12. W celu dokonania zaciągu armator lub kapitan statku obowiązany jest przed wyruszeniem statku w podróż przedłożyć w kraju — urzędowi morskemu, a za granicą — polskiemu urzędowi konsularnemu, listę zaciągu załogi i książeczki żeglarskiej załogi.

§ 13. 1. Zaciąg może być dokonany:

- 1) na czas nieoznaczony,
- 2) na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 1 rok,
- 3) na czas określonej podróży.

2. W książeczce żeglarskiej członka załogi należy dokonać wpisu, na jaki okres czasu zaciąg został dokonany.

§ 14. 1. Kapitan statku obowiązany jest przechowywać na statku książeczki żeglarskie załogi i listę zaciągu załogi według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. W czasie postoju statku w porcie krajowym kapitan statku obowiązany jest wydać książeczkę żeglarską członkowi załogi schodzącemu na ląd.

3. W czasie postoju statku w porcie obcym kapitan statku obowiązany jest wydać książeczkę żeglarską członkowi załogi schodzącemu na ląd, jeżeli zejście na ląd uzależnione jest według miejscowych przepisów od posiadania takiego dokumentu.

4. W razie zejścia członka załogi ze statku w obcym porcie z powodu choroby kapitan statku zaznacza ten fakt w książeczce żeglarskiej chorego i wydaje mu książeczkę, a gdy to nie jest możliwe — przekazuje ją polskiemu urzędowi konsularnemu.

§ 15. Ze względu na potrzeby międzynarodowego obrotu morskiego kapitan statku lub upoważniony przez niego oficer wystawia listę załogi (crew list) według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 16. Tryb wystawiania, wymiany i przechowywania książeczek żeglarskich, wystawiania list zaciągu załogi, dokonywania zaciągu i zwalniania z niego, wystawiania list załogi oraz wystawiania zaświadczeń o przebiegu pracy na statkach określa instrukcja Ministra Żeglugi.

§ 17. 1. Urząd morski pobiera opłaty według obowiązującej taryfy za:

1) wydanie książeczki żeglarskiej, przez co rozumie się również wymianę i wydanie nowej książeczki zamiast utraconej,

2) zatwierdzenie listy zaciągu załogi, potwierdzenie w tej liście i w książeczce żeglarskiej zaciągu lub zwolnienia z zaciągu.

2. Polski urząd konsularny pobiera opłaty za czynności wymienione w ust. 1 według taryfy opłat konsularnych.

3. Opłaty za czynności wymienione w ust. 1 pkt 2 ponosi armator.

§ 18. 1. W okresie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia książeczki żeglarskie będą wydawane według wzorów określonych w dotychczasowych przepisach.

2. Po upływie terminu określonego w ust. 1 książeczki wydane na podstawie dotychczasowych przepisów podlegają w ciągu 2 lat wymianie na książeczki przewidziane w niniejszym zarządzeniu.

§ 19. Traci moc zarządzenie Ministra Żeglugi z dnia 24 lutego 1954 r. w sprawie książeczek żeglarskich i list załogi dla statków morskich uprawiających żeglugę międzynarodową pod banderą polską (Monitor Polski z 1955 r. Nr 4, poz. 58 i z 1957 r. Nr 74, poz. 451).

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Żeglugi: w z. S. Perkowicz

ZALĄCZNIKI POMINIĘTO

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024. Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Nowogrodzka 15/17, konto PKO Nr 141-6-700044 VII O/M Warszawa.

Drukarnia Wydawnictwa Związkowego CRZZ. Papier gazetowy kl. VIII, 50 g. Objętość ark. wyd. 3; ark. druk. 2,5. Zam. 811/71. 22760 egz. U-34.

INDEKS 85404

LIST

PREZYDIUM RZĄDU

I PREZYDIUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

**w sprawie doraźnych przedsięwzięć zmierzających
do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy
w zakładach pracy**

- ministrów,
przewodniczących prezydiów
rad narodowych stopnia wojewódzkiego,
dyrektorów zjednoczeń,
dyrektorów przedsiębiorstw
oraz zakładów pracy
- przewodniczących zarządów głównych,
zarządów okręgowych,
wojewódzkich komisji
związków zawodowych,
przewodniczących rad zakładowych
i działaczy samorządu robotniczego
- załóg robotniczych
- inspektorów pracy,
społecznego aktywu bezpieczeństwa
i higieny pracy

EFEKTY gospodarki narodowej i związane z nimi wzrost stopy życiowej ludności są w poważnym stopniu uzależnione od stanu warunków pracy i zdrowotności załóg oraz wysokiej kultury pracy.

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe pociągają za sobą wiele ludzkich nieszczęść i cierpień, są źródłem poważnych szkód materialnych i moralnych. Dezorganizują również przebieg procesów produkcyjnych, utrudniają wykonanie planowych zadań.

Sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy są niezmiernie ważnym problemem społeczno-gospodarczym. Były one również rozpatrywane w dniu 13 sierpnia 1971 r. przez Sekretariat Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Ustalone zostały zadania, zmierzające do szybkiej likwidacji rażących zaniedbań w warunkach i organizacji pracy, występujących jeszcze w zakładach pracy. Uznano za konieczne zdecydowane zwiększenie troski i poczucia odpowiedzialności ministrów oraz podległych im jednostek organizacyjnych za realizację ustawy o bhp oraz uchwał Rządu mających na celu systematyczną poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy, podnoszenia kultury warsztatu i miejsca pracy.

Równocześnie zachodzi potrzeba skuteczniejszej działalności instancji i organizacji związków zawodowych w realizacji ich uprawnień i obowiązków w dziedzinie stwarzania należytej atmosfery oraz dyscypliny przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Istniejące akty prawne, uchwały i decyzje Rządu oraz ustalenia instancji związków zawodowych zobowiązują, aby w każdym zakładzie pracy — w tym również w zakładach wyposażonych w przestarzałe urządzenia — niezależnie od przedsięwzięć długofalowych we własnym zakresie, w oparciu o własne środki oraz inicjatywę i zaangażowanie społeczne załóg, usuwać wiele istotnych przyczyn zagrożeń zdrowia i życia pracowników.

Odpowiedzialność kierownictwa przedsiębiorstw, kierowników wydziałów, oddziałów i odcinków produkcyjnych za warunki pracy załóg, na równi z odpowiedzialnością za wyniki produkcyjne, określają wydane przez Rząd w ostatnich latach akty prawne, a w szczególności decyzja nr 104/70 Prezydium Rządu z dnia 15 sierpnia 1970 r.

Jak wykazały analizy i badania, niepełna i często formalna realizacja postanowień Rządu w sprawach bhp nie wpłynęła na zmniejszenie ilości wypadków przy pracy i zagrożeń zawodowych, a ponadto, występują w niektórych zakładach pracy zjawiska nieewidencjonowania wszystkich zaistniałych wypadków.

W tej sytuacji Prezydium Rządu i Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych uważają za konieczne podjęcie energicznego i skutecznego działania przez kierownictwa ministerstw, zjednoczeń i przedsiębiorstw, ze strony inspekcji pracy oraz instancji i aktywu związków zawodowych w celu skutecznej likwidacji głównych źródeł i przyczyn zagrożeń powodujących wypadki przy pracy.

Dla zwiększenia w zakładach pracy skutecznej realizacji obowiązujących norm prawnych i planowanych zadań w zakresie poprawy warunków pracy podjąć należy następujące działanie:

— ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i przewodniczący prezydiów rad narodowych stopnia wojewódzkiego zapewnią przeprowadzenie dokładnej kontroli realizacji postanowień Rządu i Centralnej Rady Związków Zawodowych w sprawach bhp, dopilnowując pełnego wykonania przewidzianych na 1971 r. zadań i przedsięwzięć;

— kierownicy przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych w oparciu o posiadane rozpoznanie i w konsultacji z załogami podejmą intensywne działania w celu szybszego usuwania zagrożeń wypadkowych związanych z techniką, technologią i organizacją oraz dyscypliną pracy, koncentrując uwagę na wydziałach i stanowiskach roboczych, gdzie liczba wypadków, szczególnie ciężkich, jest wysoka nie wykazuje tendencji spadkowych;

— ministrowie, dyrektorzy zjednoczeń oraz dyrektorzy zakładów pracy zapewnią, by w przyjmowanych planach techniczno-ekonomicznych na 1972 r. zabezpieczone zostały niezbędne środki na realizację najpilniejszych zadań z zakresu bhp;

— instancje i organizacje związkowe oraz samorząd robotniczy zapewnią rozwijanie w sposób planowy działalności społeczno-wychowawczej dla wzrostu inicjatywy w zakresie poprawy organizacji pracy, porządku i dyscypliny produkcji oraz wspólnie z administracją będą nagradzać, wyróżniać i popularyzować zasłużonych w tej dziedzinie pracowników;

— na sesjach KSR (zebraniach związkowych) w terminie do dnia 30 listopada 1971 r. należy dokonać na podstawie sprawozdań kierowników zakładów pracy oraz koreferatu rady zakładowej oceny wykonania zadań w dziedzinie poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy; w oparciu o wyniki oceny, kierownicy zakładów pracy ustalą środki dla realizacji zadań w tym zakresie;

— instancje związkowe i rady zakładowe oraz organy samorządu robotniczego zapewnią szczególną pomoc aktywowi społecznej inspekcji pracy w zakresie kontroli i egzekwowania poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;

— inspekcja pracy powinna konsekwentnie stosować przewidziane prawem sankcje za wszelkie naruszenia dyscypliny, ładu i porządku w zakładzie, zagrażające bezpieczeństwu pracy oraz za zaniedbania spraw bhp.

Ministrowie, kierownicy urzędów centralnych, przewodniczący prezydiów rad narodowych stopnia wojewódzkiego i dyrektorzy zjednoczeń wspólnie z zarządami głównymi, okręgowymi oraz wojewódzkimi komisjami związków zawodowych zapewnią systematyczną kontrolę i pomoc w realizacji tych zadań. W stosunku do winnych zaniedbań, nie wykonujących poleceń i zaleceń społecznych inspektorów pracy, przemysłowej służby zdrowia i bezpośredniego nadzoru, wyciągać należy konsekwencje i wnioski personalne podając do publicznej wiadomości drastyczne przykłady zaniedbań i zastosowanych sankcji.

Zalecenie niniejszego listu należy niezwłocznie wdrażać w życie. Prezydium Rządu wspólnie z Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych ocenią w I kwartale 1972 r. realizację powyższych zaleceń.

Prezydium Rządu i Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych oczekują aktywnego współdziałania w tej ważnej dla ogółu pracujących i dla całej gospodarki narodowej sprawie ze strony wszystkich działaczy gospodarczych i społecznych oraz całych załóg.

ZA PREZYDIUM
CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH

(—) *Władysław Kruczek*
Przewodniczący
Centralnej Rady Związków
Zawodowych

ZA PREZYDIUM RZĄDU
(—) *Piotr Jaroszewicz*
Prezes Rady Ministrów

Warszawa, sierpień 1971 r.

Za zgodność:

Wicedyrektor Biura Prezydzialnego
Urzędu Rady Ministrów

(—) *Stanisław Koszyk*